

За Юрисд МДП!
20.05.2022г.

ДО
ПЛЕНУМА
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН
СЪВЕТ

ДОКЛАД

от

Боян Магдалиничев – представляващ ВСС и
ръководител на проект „Повишаване на професионализма в съдебната система“
по Програма „Правосъдие“ на Норвежки финансов механизъм 2014-2021 г.

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

На основание решение на Пленума на Висшия съдебен съвет по протокол № 30/10.12.2020 г., т.42.1., със Заповед № ВСС-7171/04.05.2022г. на Вероника Ймова бях командирован за участие в работно посещение в гр. Трондхайм, Норвегия, за периода 08-14 май 2022 г., във връзка с което представям настоящия доклад.

В петдневното работно посещение в гр. Трондхайм, Норвегия, участие взеха и всички десет магистрати – членове на работната група по Дейност 1 (решение на Пленума на ВСС по пр. №10/24.03.2022 г.), координаторът и юристът на проекта, като делегацията беше подпомагана от екип от двама преводачи.

Посещението се осъществи в изпълнение на под-дейност 1.2 „Работно посещение на представители на българската съдебна система в Норвегия и проучване на европейската практика“ на Дейност 1 „Мерки за осигуряване на по-добро функциониране на българската съдебна система във връзка с процедурите за назначаване, подбор и кариерно развитие на магистратите“ по проект „Повишаване на професионализма в съдебната система“, финансиран по Програма „Правосъдие“ на НФМ 2014-2021. Целта на дейността е да послужи за основа за изготвяне на доклад-анализ на законодателството и практическото използване на законовите възможности в областта на подбора, процедурите за назначаване и кариерно развитие на магистратите, въз основа на който ще се създаде рамка на предложения за потенциално усъвършенстване на съществуващите национални процедури и норми.

Работното посещение беше организирано и координирано с Норвежката съдебна администрация - партньор в изпълнението на Дейност 1 и Дейност 3 на проекта, и протече по предварително подготвения дневен ред. В допълнение, на 12.05.2022 г. бе включена и онлайн среща с г-н Бьорн Ларсен – норвежки прокурор. с

богат опит като международен правен съветник, и експерт от НСА по проекта. По време на посещението българската делегация се запозна със съществуващите практики и механизми за подбор, оценяване и кариерно развитие на магистрати в Норвегия, проведоха се срещи с представители на Норвежката съдебна администрация и експерти по проекта, с председателя на Съвета за назначения на съдиите в Кралство Норвегия, със съдия от Окръжния съд на Трондхайм, бяха представени и обсъдени практики и подходи в други държави - членки на ЕС и ЕИП.

В първия ден на посещението, 09.05.2022 г., делегацията бе посрещната от ръководителя на Международния секретариат на Норвежката съдебна администрация, г-н Ивар Арнстад, с когото беше направен преглед на целите на Дейност 1 „Мерки за осигуряване на по-добро функциониране на българската съдебна система във връзка с процедурите за назначаване, подбор и кариерно развитие на магистратите“ и тяхното постигане в рамките на проекта. Същият ден г-жа Гунвор Лъоге - съветник на директора на НСА, представи правната рамка на Норвежката съдебна администрация, нейния мандат, организация и роля, с фокус върху функциите на НСА по отношение на кариерното развитие на магистратите в Норвегия. Представена бе структурата на съдебната власт в страната, различните аспекти на проявлението на принципа на разделението на властите в Норвегия, като един от факторите, гарантиращи независимостта на съдиите, и въведеният Регистър на извънсъдебната дейност на съдиите, чиято цел е да се осигури прозрачност и липса на съмнения относно независимостта на магистратите. Един от акцентите в презентацията на г-жа Гунвор Лъоге бе нарастващото доверие в съдебната власт на Норвегия в периода 1996 - 2021 г., което понастоящем бележи забележително високи нива (около 90%).

Темата за дейността и мандата на норвежкия Съвет за назначения на съдиите и оценяването в съдебната система беше представена от г-н Арнфин Агналт - Председател на Окръжния съд Зондре Остфолд (Søndre Østfold) и ръководител на Съвета по съдебни назначения. Това е непостоянен орган, който заседава на сесии през годината (около 10 сесии годишно). Съветът се състои от седем членове – 3 съдии, един адвокат, 1 юрист, работещ в държавната администрация и двама членове – представители на обществото, които не са юристи. Понастоящем се водят дискусии по въпроса дали съдиите в Съвета следва да са мнозинство.

Срещите от втория ден на дейността се проведоха в сградата на Окръжния съд в Трондхайм. Г-н Даг Братоле - бивш съдия от Апелативния съд Фростатинг (Frostating) и експерт от НСА по проекта, направи подробно представяне на процедурата по оценяване и назначаване на съдии в Норвегия. По време на срещата с него бяха разгледани и обсъдени европейските стандарти за оценка и кариерно израстване на съдиите. Въпросите за въвеждане на ясни критерии при процедурите за назначаване на магистратите, статута на несменяемост и прозрачният процес за кариерно развитие бяха отбелязани като съществени по отношение на независимостта на съдебната власт от другите държавни власти.

В същия ден г-н Томас Пине - съдия в Окръжен съд Трондхайм, представи функционирането на Норвежката съдебна система от гледна точка на работата на съдиите, като направи представяне на спецификите на различните видове дела и съдебни производства. След това на делегацията беше представена най-голямата, напълно дигитализирана, съдебна зала в Окръжен съд Трондхайм, като денят завърши със сравнително обсъждане на особеностите на съдебните процедури в Норвегия и в България.

На 11.05.2022 г. програмата на дейността продължи с детайлно представяне на съдебната статистика и нейното значение за оценяването в съдебната система в Норвегия от г-н Франк Егил Холм - старши съветник в НСА в сферата на статистическите данни и анализи. Представена беше ролята на Норвежката съдебна администрация за осигуряване на кадри, системи за информационни комуникации и технологии (ИКТ), подходящи съдебни сгради, повишаване на квалификацията и компетентността на съдиите и служителите; сътрудничество с Министерството на правосъдието за осигуряване на достатъчни бюджети и мониторинга на дейността в съдебната система, както и постоянния диалог с председателите на съдилищата за целите на решаване на възникнали проблеми и предоставяне на насоки и очаквания. След приключилата през 2021 г. реформа за обединяване на съдилища, броят на съдилищата е значително намален. Представена беше системата LOVISA – електронна система за управление на делата, създадена преди 20 години, през които непрекъснато е надграждана. В системата се вписват информационните елементи, свързани с всяко дело, посочва се конкретния вид дело, продължителност на заседанията, използвани човешки ресурси, сложност на съдебните решения и др., като е постигнато високо ниво на дигитализация на съдебните процеси.

С г-жа Анне Сандерс - професор в Университета в Билефелд, Германия, и Университета в Берген, Норвегия, работната група обсъди процедурите за назначаване и оценяване на магистрати в различните държави - членки на ЕС, Великобритания и скандинавските държави. Бяха разгледани различните съществуващи модели в европейските държави по отношение на назначаването и оценяването в съдебната система, европейските стандарти в тази сфера, както и възможните трудности и недостатъци.

На 12.05.2022 г. и 13.05.2022 се състояха работни срещи на българската делегация, като в допълнение от г-н Бьорн Ларсен - прокурор в Кралство Норвегия и експерт по проекта от страна на НСА, беше представена процедурата по назначаване на прокурори в Норвегия, а с г-н Уилям Брауер - съдия от Нидерландия и експерт по проекта, бяха обсъдени особеностите при назначаването и кариерното развитие на съдиите в Нидерландия. В последния ден от работното посещение беше съгласувана структурата на доклада-анализ, който предстои да бъде изготвен, и бяха разпределени конкретните задачи за всеки от магистратите членове на работната група по Дейност 1 на проекта.

Не на последно място следва да се отбележи високата степен на ангажираност, професионално отношение и съдействие от страна на домакините от НСА и всички участващи в програмата експерти, което спомогна за осъществяване на специфичните цели на посещението. Същото ще послужи за основа за сравнително-правно проучване на нормативните и правни системи в Норвегия и други европейски държави в изпълнение на Дейност 1 „Мерки за осигуряване на по-добро функциониране на българската съдебна система във връзка с процедурите за назначаване, подбор и кариерно развитие на магистратите“ по проекта, надграждане на вече реализирани дейности в българската съдебна система и ползване на добри практики за усъвършенстване на процедурите в националния контекст.

20.05.2022 г.

Гр. София

С УВАЖЕНИЕ,

.....

БОЯН МАГДАЛИНЧЕВ
ПРЕДСТАВЛЯВАЩ ВСС И
РЪКОВОДИТЕЛ НА ПРОЕКТ